

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี (กลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์) โทร.๐-๓๘๒๗-๔๐๔๗

ที่ ขน ๐๐๐๘/ ๖ ๑๓๓๑ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับผลงานของบุคคลในการขอรับการประเมิน

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก/กอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตามที่ นางสาวลภภภัทร พุทธิกานต์ ตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี ได้ส่งผลงานทางวิชาการขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๗.๓/ว๕ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๒ และหนังสือสั่งการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๐๓/ว๑๓๑๑๘ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานของบุคคลในการขอรับการประเมิน จึงขอส่งประกาศ บทคัดย่อ คำนำรายชื่อผู้จัดทำ สัดส่วนการปฏิบัติงาน จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๑. เรื่อง “การศึกษาผลของการปรับปรุงโรงฆ่าสัตว์ต่อการปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ในเนื้อสัตว์ที่เก็บจากโรงฆ่าสัตว์ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี” โดยมีผู้ร่วมจัดทำ คือ

(๑) นางสาวลภภภัทร พุทธิกานต์	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ	๘๐ %
(๒) นางสาวสุชาทิพย์ สุขสำราญ	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ	๒๐ %

๒. เรื่อง “การศึกษาระดับแอนติบอดีลูกโคเนื้อ อายุ ๑-๔ เดือน ก่อนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย ในพื้นที่จังหวัดตราดและชลบุรี” โดยมีผู้ร่วมจัดทำ คือ

(๑) นางสาวสุชาทิพย์ สุขสำราญ	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ	๘๐ %
(๒) นางสาวลภภภัทร พุทธิกานต์	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ	๒๐ %

หากมีผู้ใดคัดค้าน ขอให้แจ้ง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี ภายใน ๑๕ วันทำการ มิฉะนั้นจะถือว่าผลงานวิชาการเหล่านี้ ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง เป็นผลงานที่แท้จริงของผู้ขอรับการประเมิน และจะดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินผลงานทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และปิดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

(นายชนะ ทองเย็น)
ปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี

ประกาศ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี
เรื่อง ตรวจสอบผลงานของผู้รับการประเมิน

เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๗.๓/ว๕ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๒ และหนังสือสั่งการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๐๓/ว ๑๓๑๑๘ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๓ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานของบุคคลในการขอรับการประเมิน จึงขอแจ้งบทคัดย่อ คำนำ รายชื่อผู้จัดทำ สัดส่วนการปฏิบัติงาน ผลงานทางวิชาการเพื่อขอรับการประเมินผลงานของบุคคล จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๑. เรื่อง “การศึกษาผลของการปรับปรุงโรงฆ่าสัตว์ต่อการปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ในเนื้อสัตว์ที่เก็บจากโรงฆ่าสัตว์ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี” โดยมีผู้ร่วมจัดทำ คือ

(๑) นางสาวลภภภัทร พุทธิกานต์	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ	๘๐ %
(๒) นางสาวสุธาทิพย์ สุขสำราญ	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ	๒๐ %

๒. เรื่อง “การศึกษาระดับแอนติบอดีลูกโคเนื้อ อายุ ๑-๔ เดือน ก่อนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย ในพื้นที่จังหวัดตราดและชลบุรี” โดยมีผู้ร่วมจัดทำ คือ

(๑) นางสาวสุธาทิพย์ สุขสำราญ	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ	๘๐ %
(๒) นางสาวลภภภัทร พุทธิกานต์	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ	๒๐ %

ดังรายละเอียดแนบมาด้วยนี้ หากมีผู้ใดคัดค้านขอให้แจ้ง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี ภายใน ๑๕ วันทำการ มิฉะนั้นจะถือว่าผลงานวิชาการเหล่านี้ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง เป็นผลงานที่แท้จริงของผู้ขอรับการประเมิน และจะดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินผลงานทางวิชาการต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๗

(นายชวณะ ทองเย็น)

ปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี

การรับรองผลงาน

คำรับรองของผู้ร่วมจัดทำผลงาน

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการ ของ นางสาวลภภัท พุทธิกานต์ ตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการ และนางสาวสุธาทิพย์ สุขสำราญ ตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการ ที่เสนอไว้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทุกประการ

ลำดับที่	ชื่อผลการปฏิบัติงาน/ผลสำเร็จของงาน	ผู้ร่วมจัดทำผลงาน	สัดส่วน	หมายเหตุ
๑	ชื่อผลงาน “การศึกษาผลของการปรับปรุงโรงฆ่าสัตว์ต่อการปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ในเนื้อสัตว์ที่เก็บจากโรงฆ่าสัตว์ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี”	นางสาวลภภัท พุทธิกานต์ นางสาวสุธาทิพย์ สุขสำราญ	๘๐ % ๒๐ %	
๒	ชื่อผลงาน “การศึกษาระดับแอนติบอดีลูกโคเนื้ออายุ ๑-๔ เดือน ก่อนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย ในพื้นที่จังหวัดตราดและชลบุรี”	นางสาวสุธาทิพย์ สุขสำราญ นางสาวลภภัท พุทธิกานต์	๘๐ % ๒๐ %	

คำนำ

การปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ในเนื้อสัตว์สามารถเกิดได้ตลอดห่วงโซ่การผลิตอาหาร ตั้งแต่ฟาร์ม โรงฆ่าสัตว์ รวมถึงสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ จึงจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลทั้งในระดับฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ และสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ต้องมีการจัดการฟาร์มที่ดี มีการควบคุมโรคที่เหมาะสม โรงฆ่าสัตว์ที่เป็นสถานที่ผลิตเนื้อสัตว์ต้องมีการปรับปรุง ดูแล ให้ได้มาตรฐาน มีกระบวนการผลิตเนื้อสัตว์ที่สะอาด มีสุขลักษณะที่ดี สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ต้องสะอาด มีการควบคุมป้องกันสัตว์พาหะต่าง ๆ ซึ่งการควบคุมดูแลในทุกส่วนการผลิตจะทำให้ได้เนื้อสัตว์ที่สะอาด ปลอดภัย เหมาะสมต่อการบริโภค โดยเชื้อซัลโมเนลลาและเชื้ออีโคไลเป็นเชื้อแบคทีเรียก่อโรคที่สำคัญ จัดเป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุขที่สำคัญที่พบได้ในทุกประเทศ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย โดยเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์เป็นแหล่งสำคัญของการปนเปื้อนเชื้อซัลโมเนลลาและเชื้ออีโคไลในอาหาร ในการศึกษาครั้งนี้จึงเลือกศึกษาเชื้อซัลโมเนลลาและเชื้ออีโคไล

โรงฆ่าสัตว์ถือเป็นจุดสำคัญจุดหนึ่งที่มีผลต่อความปลอดภัยของอาหาร ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ต้องมีการปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารทั้งภายในและภายนอกให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ และไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่จะเกิดการปนเปื้อนสู่เนื้อสัตว์ ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะ โดยในการศึกษานี้ได้ศึกษาผลของการปรับปรุงโรงฆ่าสัตว์ต่อการปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ในเนื้อสัตว์ที่เก็บจากโรงฆ่าสัตว์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนในการดำเนินการควบคุมการปนเปื้อนเชื้อซัลโมเนลลาและเชื้ออีโคไลในโรงฆ่าสัตว์ต่อไป

ลภภัท พุทธิกานต์
สุธาทิพย์ สุขสำราญ
เมษายน 2567

การศึกษาาระดับแอนติบอดีลูกโคเนื้อ อายุ 1-4 เดือน ก่อนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย ในพื้นที่จังหวัดตราดและชลบุรี

สุธาทิพย์ สุขสำราญ¹ ภาณุภัทรพุทธิกานต์²

บทคัดย่อ

การประเมินระดับภูมิคุ้มกันจากแม่สู่ลูก(maternal immunity)วัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับแอนติบอดีของโรคปากและเท้าเปื่อยจากแม่สู่ลูกในแต่ละช่วงเดือนและนำข้อมูลดังกล่าวประเมินช่วงเวลาที่เหมาะสมในการฉีดวัคซีนเข็มแรกในลูกโค ซึ่งทำการศึกษาและเก็บตัวอย่างเลือดลูกโคที่ไม่มีประวัติฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อยแต่เป็นลูกที่เกิดจากแม่ที่มีประวัติการทำวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อยเป็นประจำตามรอบที่กรมปศุสัตว์กำหนดโดยเก็บในลูกโคเนื้อที่มีอายุตั้งแต่อายุ 9-30 วัน ,48-54 วัน ,60-75 วัน และ105-115 วันส่งตัวอย่างซีรัมตรวจที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี เพื่อตรวจระดับภูมิคุ้มกันด้วยวิธี LP ELISA เพื่อตรวจระดับภูมิคุ้มกันจากแม่สู่ลูก (maternal immunity) เมื่อวิเคราะห์ระดับภูมิคุ้มกันต่อเชื้อโรคโรคปากและเท้าเปื่อยเพื่อตรวจระดับภูมิคุ้มกันด้วยวิธี LP ELISAผลการศึกษาทั้งสามซีโรไทป์(O A Asia 1)ซึ่งเป็นวัคซีนที่กรมปศุสัตว์ให้ดำเนินการฉีด ณ ปัจจุบัน จะพบว่าช่วงอายุอายุ9-30 วันและช่วงอายุ 48-54 วันและช่วงอายุ60-75 วันเป็นช่วงที่ลูกโคเนื้อจะยังมีระดับภูมิคุ้มกันที่สามารถป้องกันโรคได้แต่ในช่วงอายุ105-115 วันพบว่าไม่มีระดับภูมิคุ้มกันที่เพียงพอในการป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยได้แต่เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ผู้ทำการศึกษาเจาะตรวจในลูกโคเนื้อในแต่ละช่วงอายุเพียง1หน้ครั้ง เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการเจาะเลือดลูกโคเนื้อซ้ำเนื่องจากกลัวการเสียชีวิตหรือป่วยจากการเก็บตัวอย่างซ้ำ

คำสำคัญ: โรคปากและเท้าเปื่อย, ระดับภูมิคุ้มกันโรค, ลูกโคเนื้อ

¹ กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตราด อ.เมือง จ.ตราด 23000

² กลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้าสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี อ.เมือง จ.ชลบุรี 20000

คำนำ

โรคปากและเท้าเปื่อย หรือ FMD (Foot and Mouth Disease) เป็นโรคไวรัสที่แพร่กระจายได้ง่ายในสัตว์ที่มีกีบคู่เช่น โค กระบือ สุกร แพะ แกะ และควาย ยกเว้นม้า ซึ่งเป็นโรคที่ทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมากเนื่องจากการคว่ำบาตรทางการค้าระหว่างประเทศและการสูญเสียการผลิต มีการใช้กลยุทธ์หลักสี่ประการทั่วโลกเพื่อควบคุมการระบาดของโรค: การคัดเลือก; การคัดเลือกและการฉีดวัคซีน; การกักกัน; และการกักกันและการฉีดวัคซีน ในประเทศตุรกี (M.Alkan et al,2016) การจัดการกับโรคนี้อย่างมีประสิทธิภาพหลายอย่างทำให้การจัดการโรคนี้เป็นไปได้ยาก เนื่องจากเชื้อแต่ละซีโรไทป์จะไม่มีป้องกันโรคข้ามกัน (Cross immunity) จึงทำให้ไม่มีภูมิคุ้มกันโรคซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังมีการเคลื่อนย้ายสัตว์ที่ผิดกฎหมายและการค้าผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (OIE,2015) ประเด็นสำคัญในการจัดการโรคที่ไม่สำเร็จอีกประเด็นคือสัตว์ที่ไม่สามารถฉีดวัคซีนได้เช่น ในแม่โคตั้งท้อง ลูกสัตว์ที่อายุน้อยที่ไม่สามารถทำวัคซีนได้ โรคนี้อัตราการตายสูงในลูกโคที่อายุน้อยอาจทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจอย่างมาก ดังนั้นการป้องกันลูกโคจากโรคอย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญมาก

กรมปศุสัตว์ มีมาตรการในการควบคุมและป้องกันโรคปากเท้าเปื่อยในโคเนื้อ โดยหนึ่งในมาตรการที่สำคัญ คือการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยในทุกๆ 6 เดือน ซึ่งสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ได้มีการพัฒนาและผลิตวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยเพื่อใช้ในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยสำหรับโค กระบือ แพะ แกะ เป็นวัคซีนเชื้อตาย ชนิดน้ำ (Aqueous vaccine) โดยในโคเนื้อฉีดวัคซีนครั้งแรกในลูกสัตว์ตั้งแต่อายุ 4-6 เดือน ฉีดครั้งที่สองหลังฉีดครั้งแรก 3-4 สัปดาห์และฉีดซ้ำทุก 6 เดือน ในกรณีที่เกิดโรคระบาดให้ฉีดวัคซีนซ้ำทันทีทุกตัว การตรวจหาระดับภูมิคุ้มกันโดย LP-ELISA สัตว์จะมีระดับภูมิคุ้มกันที่สามารถป้องกันโรคได้ (Protect immunity) เมื่อสัตว์มีระดับภูมิคุ้มกันที่มากกว่าหรือเท่ากับ 1:80 และระดับภูมิคุ้มกันฝูงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75 จะสามารถป้องกันโรคได้ (World Organisation for Animal Health, 2016) การศึกษาครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อทราบถึงระดับภูมิคุ้มกันของลูกโคที่ได้รับนมแม่เหลืองจากแม่ที่มีการทำวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อยอย่างต่อเนื่องในการประเมินระดับภูมิคุ้มกันจากแม่สู่ลูกเพื่อพิจารณาการทำวัคซีนครั้งที่ 1 ในลูกสัตว์ให้เหมาะสมไม่ให้เกิดผลกระทบจากระดับภูมิคุ้มกันที่ถ่ายทอดจากแม่สู่ลูกยังมีอยู่ก็จะต่อต้านกับเชื้อในวัคซีนและไม่เกิดภูมิคุ้มกันขึ้น

สุรชาติพิศ สุขสำราญ
สถาพร พุทธิกานต์
เมษายน 2567